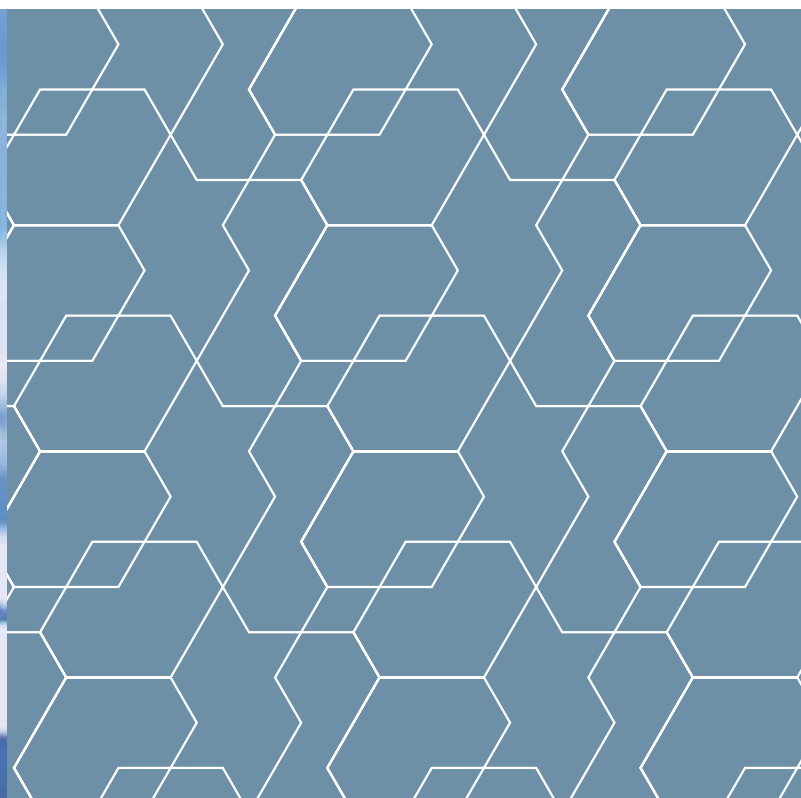

Sparing i finansielle produkter

- Alminnelige forretningsvilkår

Gjelder fra 1. januar 2010

 storebrand

Innhold

Alminnelige forretningsvilkår

Side 4

Informasjon om kundekategorisering

Side 14

ALMINNELIGE FORRETNINGSVILKÅR FOR HANDEL MED FINANSIELLE INSTRUMENTER MV. GJENNOM STOREBRAND KAPITALFORVALTNING AS

Disse forretningsvilkår ("Forretningsvilkårene") er utarbeidet i henhold til lov om verdipapirhandel (vphl) med tilhørende forskrifter. Vilrårene erstatter i sin helhet tidligere versjoner av forretningsvilkårene. Begrep som er definert i vphl har tilsvarende betydning når de er benyttet i disse vilkår.

Storebrand Kapitalforvaltning AS (heretter Foretaket) sine kunder anses å ha vedtatt Forretningsvilkårene som bindende for seg når kunden etter å ha mottatt vilrårene inngir ordre, inngår avtaler eller gjennomfører handel med Foretaket.

1 Kort om Foretaket

1.1 Kontaktinformasjon

Storebrand Kapitalforvaltning AS
Organisasjonsnummer 984 331 339
Professor Kohts Vei 9
Postboks 500
1327 Lysaker
Tlf. 22 31 50 50

For ytterligere informasjon om kommunikasjon direkte med Foretaket, se punkt 26.

1.2 Tilknyttede agenter

Ved handel gjennom tilknyttede agenter gjelder særlige regler i vphl. Oversikt over Foretakets tilknyttede agenter finnes på www.storebrand.no

1.3 Hvilke tjenester Foretaket har tillatelse til å yte

1.3.1 Foretaket har konsesjon til å yte følgende investerings tjenester:

1. mottak og formidling av ordre på vegne av kunde i forbindelse med et eller flere finansielle instrumenter,
2. utførelse av ordre på vegne av kunde,
3. omsetning av finansielle instrumenter for egen regning,
4. aktiv forvaltning av investors portefølje av finansielle instrumenter på individuell basis og etter investors fullmakt,
5. investeringsrådgivning,
6. plassering av offentlige tilbud som nevnt i vphl kapittel 7, plassering av emisjoner, samt garantistillelse for fulltegning av emisjoner eller tilbud om kjøp av finansielle instrumenter.

1.3.2 Foretaket vil også tilby følgende tilknyttede tjenester:

1. oppbevaring og forvaltning av finansielle instrumenter,
2. rådgivning med hensyn til foretaks kapitalstruktur, industriell strategi og beslektede spørsmål, samt rådgivning og tjenester i forbindelse med fusjoner og oppkjøp av foretak,
3. utarbeidelse og formidling av investeringsanbefalinger, finansielle analyser og andre former for generelle anbefalinger vedrørende transaksjoner i finansielle instrumenter,
4. tjenester i tilknytning til fulltegningsgaranti.

1.4 Tilsynsmyndighet

Foretaket står under tilsyn av Finanstilsynet (tidligere Kredittilsynet)¹.

2 Hva Forretningsvilkårene gjelder

Forretningsvilkårene gjelder for Foretakets investerings-tjenester og tilknyttede tjenester så langt de passer, samt tjenester vedrørende transaksjoner i instrumenter som er beslektet med finansielle instrumenter.

For følgende forhold vil det kunne bli inngått særskilt avtale eller tilleggsavtale:

1. handel med og clearing av standardiserte (noterte) derivatkontrakter,
2. handel med og/eller clearing av ikke-standardiserte (OTC) derivatkontrakter,
3. aktiv forvaltning,
4. tjenester i forbindelse med garantistillelse for fulltegning av emisjoner eller andre offentlige tilbud, herunder plassering av emisjoner eller tilbud og tjenester i forbindelse med fusjoner og oppkjøp av selskaper,
5. innlån og utlån av finansielle instrumenter,
6. oppbevaring og forvaltning av finansielle instrumenter,
7. inngåelse av rente- og valutakontrakter,
8. inngåelse av avtale om pant og finansiell sikkerhetsstillelse,
9. handel med varederivater,
10. handel og oppgjør, herunder clearing i utenlandske markeder,
11. internetthandel, herunder direkte ordreformidling til Oslo Børs eller annen markeds plass, samt eventuell programhandel.

Forretningsvilkårene gjelder i tillegg til særskilte avtaler som inngås mellom Foretaket og kunden. Ved eventuell motstrid mellom slike særskilte avtaler og Forretningsvilkårene skal avtalene ha forrang.

Handel og clearing kan også være regulert av særlige handelsregler/standardvilkår ved de enkelte markeds plasser og oppgjørssentraler der handel og oppgjør/clearing gjennomføres. Ved motstrid mellom Forretningsvilkårene og/eller avtaler som nevnt i foregående avsnitt og slike

¹Besøksadresse: Revierstredet 3, 0107 Oslo

handelsregler/standardvilkår skal handelsregler/standardvilkår for den enkelte markeds plass eller oppgjørssentral gjelde.

I tillegg til ovennevnte vil tjenestene som nevnt i punkt 1.3 kunne være regulert av verdipapirhandelloven, verdipapirregisterloven, børsloven, aksjelovene, kjøpsloven, avtaleloven, angrerettloven og annen relevant lovgivning.

Foretaket er i tillegg forpliktet til å følge regler for god forretningskikk fastsatt for de enkelte markeder.

3 Kundekategorisering

Foretaket har i henhold til vphl plikt til å kategorisere sine kunder i kundekategorier, henholdsvis ikke-profesjonelle kunder og profesjonelle kunder, herunder kvalifiserte motparter. Det er gitt bestemmelser i vphl og forskrifter om hvordan kategoriseringen skal skje. Foretaket vil informere alle kunder om i hvilken kategori de er klassifisert.

Kategoriseringen har betydning for omfanget av kundebeskyttelsen. Det stilles større krav til blant annet informasjon og rapportering til kunder kategorisert som ikke-profesjonelle enn til kunder kategorisert som profesjonelle. Videre har foretaket i henhold til vphl plikt til å innhente opplysninger om kunden for å vurdere om tjenesten eller det aktuelle finansielle instrumentet/produktet er egnet eller hensiktsmessig for kunden, benevnt i forskrifter som egnethetstest og hensiktsmessighetstest. Kategoriseringen har betydning for omfanget av disse testene samt for vurderingen av hva som vil utgjøre "beste utførelse" ved gjennomføring av handler for kunden, se punkt 6.3.

Forretningsvilkårene gjelder for kunder kategorisert som profesjonelle kunder og ikke-profesjonelle kunder. Kunder kategorisert som profesjonelle anses for å ha særlige forutsetninger for selv å vurdere de enkelte markeder, investeringsalternativ, handler og den rådgivning Foretaket yter. Profesjonelle kunder kan ikke påberope seg særskilte regler og vilkår som er fastsatt for å beskytte den ikke-profesjonelle kunde.

Kunden kan anmode Foretaket om å endre kundekategoriseringen. Informasjon om slik omklassifisering og om konsekvensene av dette kan fås ved henvendelse til Foretaket.

4 Kundens ansvar for opplysninger gitt foretaket, fullmakter mv.

For å oppfylle kravet i vphl om å foreta egnethets- og hensiktsmessighetstest, har Foretaket plikt til å innhente opplysninger fra kunder. Kunden forplikter seg til å gi Foretaket fyllestgjørende og korrekte opplysninger om egen finansiell stilling, investeringserfaring og investeringsmål som er relevant for de ønskede tjenester og finansielle instrumenter/produkter. Kunden forplikter seg også til å

informere Foretaket dersom det skjer vesentlige endringer i opplysninger som tidligere er gitt.

Kunden er inneforstått med at Foretaket er berettiget til å legge opplysningene gitt av kunden til grunn for sin vurdering av om tjenesten eller det finansielle instrumentet/produktet er egnet eller hensiktsmessig for kunden og vil i utgangspunktet ikke foreta egne undersøkelser.

Videre er kunden inneforstått med at dersom Foretaket ikke gis tilstrekkelige opplysninger, vil Foretaket ikke kunne avgjøre om tjenesten eller det finansielle instrumentet/produktet er hensiktsmessig eller egnet for kunden. Ved investeringsrådgivning eller aktiv forvaltning vil kunden da bli informert om at den aktuelle tjenesten eller instrument ikke kan ytes. I forhold til de øvrige investeringstjenestene vil kunden i slike tilfeller bli informert om at opplysningene gitt Foretaket er utilstrekkelige og at tjenesten eller produktet da er å betrakte som uhensiktsmessig. Dersom kunden på tross av slik advarsel fortsatt ønsker tjenesten eller produktet, vil den likevel kunne bli gjennomført.

Kunden forplikter seg til å etterleve den lovgivning og de regler, vilkår og betingelser som til enhver tid gjelder for det enkelte handelssystem som handler gjøres på. Det samme gjelder for oppgjør og clearing gjennom de enkelte oppgjørs- eller clearingsentraler.

Kunden innestår for at egen handel og oppgjør skjer i samsvar med og innenfor de tillatelser og fullmakter som måtte gjelde for kundens handel med finansielle instrumenter. Kunden skal etter krav fra Foretaket dokumentere slike tillatelser og fullmakter. Dersom kunden er et utenlandsk foretak, forbeholder Foretaket seg retten til på kundens regning å kreve fremlagt en begrunnet juridisk uttalelse om kundens tillatelser og fullmakter til å inngå den aktuelle handel.

Kunden skal gi Foretaket en oversikt over den eller de personer som kan inngi ordre, utføre handel, inngå annen avtale knyttet til finansielle instrumenter/produkter eller som har fullmakt til å akseptere handler på vegne av kunden. Handel eller aksept fra disse er bindende for kunden med mindre Foretaket ikke var i god tro med hensyn til den enkelte persons fullmakter. Kunden er ansvarlig for til enhver tid å holde Foretaket oppdatert med hensyn til hvem som kan inngi ordre eller akseptere handler for kunden. Foretaket vil ikke akseptere fullmakter som angir rammer for den enkelte kundes handel, med mindre dette på forhånd er skriftlig avtalt. Kunden forplikter seg til å sikre at de midler og finansielle instrumenter som det enkelte oppdrag omfatter er fri for heftelser av enhver art, så som pant, sikkerhetsrett (tilbakeholdsrett), arrest mv. Det samme gjelder for de tilfeller der kunden handler som fullmektig for tredjemann.

Kunden forplikter seg til å gi opplysninger til foretaket, dersom kunden inngir ordre om salg av finansielle instrumenter som kunden ikke har tilgang til (short salg).

5 Risiko

Kunden er innforstått med at investeringer i og handel med finansielle instrumenter og andre beslektede instrumenter er forbundet med risiko for tap. Den investerte kapital kan øke eller reduseres i verdi. Verdien av de finansielle instrumenter avhenger blant annet av svingninger i finansmarkedene. Historisk verdiutvikling og avkastning kan ikke benyttes som pålitelig indikator på fremtidig utvikling og avkastning på finansielle instrumenter. For mer detaljert informasjon om egenskaper knyttet til de ulike finansielle instrumenter samt til den risiko som er knyttet til handel med ulike finansielle instrumenter vises det til informasjon på våre internettsider www.storebrand.no. Informasjon om risiko vil bli oversendt til kunden forut for Foretakets levering av tjenester til kunden dersom dette er påkrevd. Kunden må selv evaluere risikoen forbundet med det aktuelle instrument og marked.

Kunden bør avstå fra å foreta investeringer i og handel med finansielle instrumenter og andre beslektede instrumenter dersom kunden selv ikke er innforstått med den risiko som er forbundet med slik investering eller handel. Kunden oppfordres til å søke råd hos Foretaket og andre relevante rådgivere og, etter behov, søke utfyllende informasjon i markedet før kunden tar sin beslutning.

Alle handler kunden gjennomfører etter at det er innhentet råd fra Foretaket skjer på kundens eget ansvar og etter kundens eget skjønn og avgjørelse. Foretaket påtar seg under enhver omstendighet intet ansvar for rådgivningen dersom kunden helt eller delvis fraviker de råd foretaket har gitt. Foretaket garanterer ikke for noe bestemt utfall av en kundes handel.

6 Ordre og oppdrag - avtaleslutning

6.1 Inngivelse og aksept av ordre og inngåelse av avtale

Ordre fra kunden skal inngis skriftlig (faks, scannet vedlegg til mail eller original). Ordren er bindende for kunden når ordren har kommet frem til Foretaket med mindre annet er særskilt avtalt. For handel i ikke-standardiserte derivater (OTC), samt handel i valuta- og renteinstrumenter, herunder veksling av valuta, vil avtale om handel anses inngått med bindende virkning når vilkår for den aktuelle avtalen er akseptert av kunden.

Foretaket vil foreta lydopptak av samtlige ordrer og indikasjoner på ordrer om kjøp, salg eller tegning av finansielle instrumenter som inngis per telefon. Foretaket har ikke anledning til å utføre ordre eller indikasjoner på ordre som ringes inn til telefoner som ikke er tilkoblet utstyr for lydopptak (herunder mobiltelefon). Lydopptak og annen dokumentasjon for avtaler, ordre og indikasjoner på ordre som er inngitt på annen måte vil bli oppbevart av Foretaket. Lydopptak skal oppbevares i en periode som samsvarer

med gjeldende rett beregnet fra oppdragsdag og vil normalt bli slettet etter utløpet av den pålagte oppbevaringstiden. Lydopptak med den enkelte kunde vil kunne gjenfinnes ved søk blant annet på tidspunkt for samtalen, oppringt telefonnummer og ansatte hos Foretaket som mottok ordren. Foretaket kan bli pålagt å utlevere lydopptak til offentlig myndighet og andre som kan kreve dette i medhold av lov. Ordreformidlere og andre foretak som samarbeider med Foretaket om mottak og formidling av ordre og indikasjoner kan ha plikt til å foreta lydopptak av sine samtaler med kunden.

Ordreformidlere og andre foretak som samarbeider med Foretaket om mottak og formidling av ordre og indikasjoner kan ha plikt til å foreta lydopptak av sine samtaler med kunden.

Foretaket vil ikke være forpliktet til å utføre ordre eller inngå avtale. Foretaket antar vil kunne medføre brudd på offentligrettslige lover eller regler fastsatt for den eller de aktuelle markeds plass(er). Foretaket vil ikke være forpliktet til å utføre ordre eller inngå avtale som omfatter produkter eller tjenester som Foretaket ikke tilbyr.

Kunden kan ikke forestå programhandel mot eller via Foretaket med mindre dette er særskilt avtalt.

6.2 Oppdragsperiode for ordre

For ordre knyttet til handel i omsettelige verdipapirer og derivatkontrakter med omsettelige verdipapirer som underliggende instrument gjelder ordren oppdragsdagen eller til stenging av den markeds plass ordren er lagt inn på og bortfaller deretter, med mindre annet er avtalt eller fremgår for den aktuelle ordretype eller ordrespesifikasjon. For andre oppdrag avtales oppdragets varighet særskilt.

Oppdragsdag er den dag kundens ordre til Foretaket om å kjøpe eller selge finansielle instrumenter gjennom eller til/fra et annet foretak er kommet frem til Foretaket. For de tilfeller Foretaket initierer en handel anses oppdragsdag å være den dag Foretaket tar kontakt med kunden og får aksept for oppdraget vedrørende kjøp eller salg av de aktuelle finansielle instrumenter.

Ordren kan tilbakekalles i den grad den ikke er utført av Foretaket.

6.3 Retningslinjer for ordreførelse

Foretaket vil søke å sikre kunden best mulige betingelser ved utførelse av mottatte ordre innenfor oppdragsperiodens varighet. Foretaket har utarbeidet retningslinjer for ordreførelse som blant annet angir i hvilke handelssystemer transaksjoner i ulike finansielle instrumenter skal gjennomføres. Handler vil bli gjennomført i overensstemmelse med disse retningslinjene med mindre kunden har gitt spesifikke instruksjoner om hvordan handelen skal gjennomføres. Ordren vil i så tilfelle utføres i tråd med slik instruksjon.

Foretaket forbeholder seg rett til å aggregere kundens ordre med ordre fra andre kunder, personer eller foretak som er eller ikke er tilknyttet Foretaket som beskrevet i retningslinjene for ordreførelse. Aggregering av ordre vil kunne finne sted dersom det er usannsynlig at aggregering generelt vil være til ulempe for kundene. Kunden er imidlertid innforstått med at aggregering av ordre i enkelttilfeller kan medføre en ulempe.

Foretaket forbeholder seg også rett til å aggregere kundens ordre med transaksjoner foretatt for Foretakets egen regning. Dersom den samlede ordren kun delvis utføres vil kundens ordre i utgangspunktet bli prioritert fremfor Foretakets ordre. Unntak fra dette gjelder imidlertid dersom Foretaket ikke hadde kunnet utføre handelen på tilsvarende fordelaktige vilkår uten aggregeringen.

Ordre fra kunde som normalt handler for fremmed regning, dvs. for sin arbeidsgiver eller annen fysisk eller juridisk person, vil bli avvist dersom kunden ved inngivelse av ordre ikke klart angir hvem ordren foretas for regning av. Dersom kunden samtidig inngir ordre både for egen regning og for regning av sin arbeidsgiver eller annen fysisk eller juridisk person, vil Foretaket prioritere den oppdragsgiverne representerer.

6.4 Nærmere om særskilte handelsregler

For handel med finansielle instrumenter (egenkapital-instrumenter og fremmedkapitalinstrumenter) notert på Oslo Børs/Oslo Axess, med unntak av derivatkontrakter, gjelder de særskilt fastsatte handelsregler (Norex Member Rules) i forholdet mellom kunden og Foretaket. Dette regelverket omhandler registrering av ordre og handler i handelssystemet, herunder hvilke ordrebetingelser som generelt kan benyttes og de nærmere regler for prioritering og gyldighet mv. Se i denne sammenheng www.oslobors.no eller www.osloaxess.no.

For handler som gjennomføres på annen norsk eller utenlandsk markedsplass, gjelder i forholdet mellom kunden og Foretaket de fastsatte handelsregler som gjelder for den aktuelle markedsplassen.

6.5 Kansellering av ordre og omsetning

I henhold til Norex Member Rules kan Oslo Børs/Oslo Axess under gitte forutsetninger kansellere ordre og omsetninger. Slik sletting vil være bindende for kunden. Tilsvarende vil kunne gjelde ved kansellering av ordre og omsetninger på annen norsk eller utenlandsk markedsplass.

7 Levering og betaling (oppgjør) av finansielle instrumenter i Norge

7.1 Omsettelige verdipapirer og verdipapirfondsandeler med mer.

For handel i Norge av omsettelige verdipapirer på regulert marked, verdipapirfondsandeler, standardiserte finansielle

terminkontrakter og opsjoner på kjøp eller salg av finansielle instrumenter registrert i Verdipapirsentralen (VPS), er den ordinære oppgjørsfrist fire børsdager (T+3), med mindre annet er avtalt. Med børsdag menes enhver dag norsk børs holder åpent.

Oppgjørsfrist beregnes fra og med handelsdag til og med oppgjørsdag.

Oppgjør er betinget av at kunden stiller til disposisjon for Foretaket nødvendige midler og finansielle instrumenter på eller før oppgjørsdag. Med mindre annet er særskilt avtalt har Foretaket kundens tillatelse og fullmakt til, i samsvar med den enkelte handel eller transaksjon, å belaste kundens bankkonto eller å inngi anmodning om belastning av kundens bankkonto, så fremt ikke den aktuelle bank krever at særskilt skriftlig belastningsfullmakt skal være inngitt av kunden.

Kunden anses å ha levert VPS-registrerte finansielle instrumenter til Foretaket når de finansielle instrumentene er mottatt på en av Foretakets verdipapirkontoer i VPS eller på en annen av Foretaket angitt verdipapirkonto i VPS. Kunden plikter innen oppgjørsfristen å levere de solgte finansielle instrumenter til Foretaket eller frigi de solgte finansielle instrumenter på sin verdipapirkonto i VPS eller annet tilsvarende register. Inngivelse av ordre om salg av finansielle instrumenter eller aksept av et salgstilbud medfører, med mindre annet er skriftlig avtalt, at Foretaket er gitt fullmakt til å anmode kundens kontofører om frigivelse av de aktuelle finansielle instrumenter. Levering av fysiske finansielle instrumenter skal skje i henhold til særskilt avtale med Foretaket.

Kunden anses å ha betalt kjøpesummen til Foretaket når denne er godskrevet på Foretakets bankkonto med valutering senest på oppgjørsdag.

7.2 Øvrige finansielle instrumenter

For andre finansielle instrumenter gjelder særlige oppgjørsfrister og oppgjørsregler. Disse oppgjørsregler og oppgjørsfrister vil fremgå av de særskilte avtaler som nevnt i punkt 2 andre ledd, og undertiden kunne fremgå av den produktinformasjon som er utarbeidet for det enkelte produkt. For handel i ikke-standardiserte derivater (OTC), samt handel i valuta- og renteinstrumenter, herunder veksling av valuta, vil oppgjørsfrister og oppgjørsregler kunne avtales ved avtaleinngåelse. I slike tilfeller vil oppgjørsfrister og oppgjørsregler fremgå av bekreftelsen som sendes kunden etter at avtale er inngått.

8 Rapportering om utførte tjenester – bekreftelse på avtaler og utførte oppdrag

Foretaket vil ved sluttseddel/bekreftelse eller på annen måte straks rapportere til kunden om de tjenester det har

utført eller de avtaler som er inngått. I den grad det er relevant vil sluttseddel/bekreftelse omfatte opplysninger om omkostninger i forbindelse med den handel som er gjennomført for kunden. Utover dette vil sluttseddel/bekreftelse inneholde informasjon i henhold til den til enhver tid gjeldende rett.

Bekreftelser som skal påtegnes av kunden, skal straks etter mottak påtegnes og deretter sendes i retur til Foretaket slik dette er angitt i bekreftelsen eller på annen måte avtalt med kunden.

Foretaket forbeholder seg rett til å korrigere åpenbare feil i sluttseddel eller annen bekreftelse. Slik korrigerings skal gjøres straks feilen blir oppdaget.

Levering av finansielle instrumenter registrert i VPS kan bekreftes ved endringsmelding fra VPS i den grad kunden har avtalt med kontofører å motta slike bekreftelser.

9 Reklamasjon mellom Foretaket og kunden

Dersom kunden har avtalt å motta sluttseddel eller annen bekreftelse per e-post eller annet elektronisk medium og kunden ikke har mottatt slik sluttseddel eller bekreftelse innen utgangen av neste børsdag/bankdag etter at avtale er inngått eller etter oppdragsperiodens utløp og annet ikke er avtalt, må kunden så raskt som mulig og senest innen utgangen av andre børsdag/bankdag etter at avtale er inngått eller etter oppdragsperiodens utløp, meddele dette til foretaket. Dersom kunden har avtalt å motta sluttseddel eller annen bekreftelse per ordinær post og kunden ikke har mottatt sluttseddel eller annen bekreftelse innen tre børsdager og innen syv børsdager for kunder med utenlandsk adresse etter at avtale er inngått eller etter oppdragsperiodens utløp og annet ikke er avtalt, må kunden så raskt som mulig og senest innen utgangen av henholdsvis fjerde og åttende børsdag etter at avtale er inngått eller etter oppdragsperiodens utløp meddele dette til Foretaket. Kunden skal straks etter mottak av sluttseddel eller annen bekreftelse kontrollere denne og skal så snart som mulig etter mottakelse og senest innen utgangen av neste børsdag/bankdag - dersom reklamasjon ikke kunne inngis innen normal kontortids utløp på mottaksdagen - gi melding til den aktuelle enhet i Foretaket dersom han vil gjøre gjeldende at noe av det som fremkommer av sluttseddelen/bekreftelsen er i strid med ordren, oppdraget eller den inngåtte handel. Dersom kunden ikke reklamerer som angitt over, vil kunden kunne bli bundet av slik sluttseddel/bekreftelse selv om denne ikke er i samsvar med inngått avtalte/vilkår for handelen.

Dersom levering til kunden av finansielle instrumenter registrert i VPS ikke er skjedd på oppgjørsgdag og kunden har stillet de nødvendige midler til disposisjon for Foretaket, må kunden straks kontakte Foretaket og eventuelt

erklære heving overfor Foretaket dersom kunden vil påberope forsinkelsen som grunnlag for å heve avtalen. Dette likevel slik at hevingserklæringen ikke vil få noen virkning dersom kunden mottar oppfyllelse innen to børsdager etter at slik hevingserklæring er mottatt. Kunden har i denne perioden ikke rett til å slutte dekningsavtale for Foretakets regning og risiko.

Med "straks" i foregående ledd forstås samme dag eller - dersom reklamasjon eller innsigelse ikke kunne inngis innen normal kontortids utløp - senest innen utgangen av neste børsdag. Fristen regnes fra det tidligste av:

- det tidspunkt kunden fikk eller burde fått kunnskap om at levering ikke er skjedd ved innsyn på VPS-konto, ved hjelp av elektronisk bekreftelsessystem, ved underretning fra forvalter eller på annen måte,
- det tidspunkt endringsmelding fra VPS kom frem til eller i henhold til tiden for ordinær postgang burde ha kommet frem til den adresse kunden har oppgitt.

Dersom betaling til kunden ikke er skjedd til den tid som er fastsatt i avtalen og kunden har levert de aktuelle finansielle instrumenter eller stilt disse til disposisjon for Foretaket, må kunden straks han har konstatert eller burde ha konstatert at oppgjør ikke er mottatt, kontakte Foretaket og eventuelt erklære heving overfor Foretaket dersom kunden vil påberope forsinkelsen som grunnlag for å heve avtalen. Kunden kan bare heve avtalen dersom forsinkelsen er vesentlig.

Ved kjøp eller salg av finansielle instrumenter gjennom Foretaket gjelder de alminnelige regler om avtalers ugyldighet tilsvarende i forholdet mellom kjøperen og selgeren. Dersom kunden vil gjøre gjeldende at en avtale ikke er bindende grunnet ugyldighet, må kunden fremsette innsigelse om dette straks etter at kunden fikk kunnskap om eller burde fått kunnskap om de forhold som påberopes som grunnlag for ugyldigheten. (I alle tilfelle må innsigelsen være fremsatt innen seks måneder etter at avtalen er sluttet.) Slik innsigelse vil ha slik virkning i forhold til Foretaket som følger av de alminnelige regler om avtalers ugyldighet.

Muntlig reklamasjon eller innsigelse skal umiddelbart bekreftes skriftlig.

Dellevering til kunden gir ham ikke rett til å heve avtalen med mindre kunden har tatt uttrykkelig forbehold om full levering.

Dersom kunden ikke har reklamert innenfor den tid som er angitt ovenfor, anses reklamasjonsretten som bortfalt.

10 Angrerett

Det er ikke angrerett etter angrerettloven² på de tjenester og handler i finansielle instrumenter som omfattes av Forretningsvilkårene.

² Lov av 21. desember 2000 nr. 105

11 Handel i utlandet, herunder oppbevaring av kunders aktiva

For handel med og oppgjør av utenlandske finansielle instrumenter henvises til de handelsregler og oppgjørs- eller leveringsbetingelser som er fastsatt i det land eller av den markedsplass hvor de finansielle instrumenter er kjøpt eller solgt.

Dersom finansielle instrumenter eller kundemidler er oppbevart i en annen jurisdiksjon i forbindelse med ytelse av investeringstjenester eller tilknyttet tjeneste, vil Foretaket informere kunden om dette. Kunden er innforstått med at dens rettigheter i forbindelse med slike aktiva kan variere. Kunden er videre innforstått med at oppgjør og sikkerhetsstillelse i utenlandske markeder kan innebære at kundens aktiva som er avgitt til oppgjør eller som sikkerhetsstillelse ikke holdes adskilt fra det eller de av Foretaket benyttede utenlandske verdipapirforetaks og/eller oppgjørsrepresentanters egne midler. Kunden er innforstått med at han selv bærer risikoen for egne aktiva som er overført til utenlandske banker, verdipapirforetak, oppgjørsagenter, oppgjørssentraler o.l. i form av oppgjør eller sikkerhetsstillelse, og at Foretakets ansvar overfor kunden for slike aktiva er begrenset i samsvar med lover og regler i det aktuelle land eller på det aktuelle marked. Foretaket påtar seg uansett ikke noe ansvar ut over det som vil følge etter norsk rett, se punkt 18, med mindre annet er skriftlig avtalt med kunden.

12 Mislighold

Kunden anses å ha misligholdt sine forpliktelser i henhold til Forretningsvilkårene bl.a. når:

1. levering av finansielle instrumenter eller penger ikke skjer innen oppgjørsfristen eller kunden ikke oppfyller enhver annen vesentlig forpliktelse etter Forretningsvilkårene,
2. kunden inngår særskilt avtale med sine kreditorer om betalingsutsettelse, blir insolvent, innleder gjeldsforhandlinger av enhver art, innstiller sine betalinger eller tas under konkursbehandling eller offentlig administrasjon,
3. kunden avvikler sin virksomhet eller vesentlige deler av denne.

Foretaket har ved mislighold rett, men ikke plikt til å:

1. Erklære samtlige uoppgjorte handler som misligholdt og ikke utførte oppdrag som kansellert og avsluttet.
2. Utøve sin sikkerhetsrett i henhold til vphl § 12-2. Foretaket har tilbakeholdsrett i de finansielle instrumenter som Foretaket har kjøpt for kunden, jf. vphl § 12-2.

Dersom kunden ikke har betalt kjøpesummen innen tre - 3 - dager etter oppgjørsfristen kan Foretaket, med mindre annet er skriftlig avtalt, og uten ytterligere arsel,

selge de finansielle instrumentene for kundens regning og risiko til dekning av Foretakets krav. Slikt salg skal normalt skje til børskurs eller en kurs som etter markedets stilling er rimelig. Dersom de aktuelle finansielle instrumenter er overført til kundens verdi-papirkonto i VPS eller annet tilsvarende register for finansielle instrumenter anses kunden å ha frigitt de finansielle instrumentene eller å ha gitt fullmakt til slik frigivelse for gjennomføring av dekningsalget.

3. Realisere andre aktiva enn de som er omfattet av punkt 2 ovenfor, og kunden anses å ha samtykket i slikt tvangssalg gjennom uavhengig megler, jf. lov om tvangsfullbyrdelse § 1-3 annet ledd.
4. Stenge alle posisjoner som er gjenstand for sikkerhetsstillelse og/eller marginberegning,
5. Benytte til motregning samtlige av Foretakets tilgodehavende mot kunden fra andre finansielle instrumenter og eller tjenester herunder krav på kurtasje, utlegg for skatter og avgifter, krav på renter mv. og utgifter eller tap som følge av kundens mislighold av en eller flere forpliktelser overfor Foretaket, overfor ethvert tilgodehavende kunden har mot Foretaket på misligholdstidspunktet - enten kravene er i samme eller ulike valuta. Krav i utenlandsk valuta blir å omregne til NOK etter markedskurs på misligholdstidspunktet.
6. Gjennomføre for kundens regning og risiko hva Foretaket anser nødvendig til dekning eller reduksjon av tap eller ansvar som følge av avtaler inngått for eller på vegne av kunden, herunder reversering av transaksjoner.
7. Dersom kunden ikke leverer avtalt ytelse eller beløp, herunder ikke leverer de finansielle instrumenter på avtalt tidspunkt til Foretaket, kan Foretaket umiddelbart foreta dekningskjøp eller innlån av finansielle instrumenter for kundens regning og risiko for å oppfylle sin leveringsplikt overfor kjøper. Tilsvarende kan Foretaket foreta de handlinger Foretaket anser nødvendig for å redusere det tap eller ansvar som følger av kundens mislighold av avtale inngått med Foretaket, herunder foreta handlinger for å redusere risiko for tap knyttet til endringer i valutakurser, renter samt andre kurser eller priser som kundens handel er knyttet til. Kunden plikter å erstatte Foretakets eventuelle tap med tillegg av forsinkelsesrente og eventuelle gebyrer.
8. Kreve dekket alle kostnader og tap Foretaket er blitt påført som følge av kundens mislighold, herunder, men ikke begrenset til, kurstap ved dekningshandel og reverseringsforretninger, utgifter påløpt ved lån av finansielle instrumenter, renter, tap som følge av endringer i valutakurser, renter m.m. og andre forsinkelsesgebyrer.

For øvrig gjelder kjøpslovens bestemmelser om forventet (antesipert) mislighold, herunder heving ved slikt mislighold.

Ved dekningstransaksjoner som følge av kundens mislighold eller forventede mislighold bærer kunden iht. punkt 12 nr. 8 over, risikoen for kurs- eller markedsendringer frem til

dekningstransaksjonen er gjennomført, dog slik at en eventuell gevinst ikke tilfaller kunden, med mindre kunden kan godtgjøre at han ville kunnet gjøre opp sin forpliktelse på oppgjørsdagen og at årsaken til at oppgjøret ikke skjedde ikke kan legges ham til last.

13 Renter ved mislighold

Ved Foretakets eller kundens mislighold svares rente tilsvarende til enhver tid gjeldende forsinkelsesrente, jf. forsinkelsesrenteloven³, med mindre annet er særskilt avtalt.

14 Godtgjørelse

Foretakets godtgjørelse i form av provisjon / kurtasje, forvaltningshonorar, kursdifferanse eller annet, eventuelt med tillegg av avgifter knyttet til handel og clearing mv. vil være gjenstand for individuell avtale.

Provisjon/kurtasje er en godtgjørelse som legges til eller trekkes fra verdien av de finansielle instrumenter som kunden kjøper eller selger. Provisjon angis normalt som en prosentsats. Inntil bestemte investeringsbeløp, betaler kunden bestemte prosentvise provisjoner. Alternativt kan godtgjørelse beregnes som en kursdifferanse, dvs. et påslag på kjøperkurs eller et fradrag i salgskurs.

Kunden vil før gjennomføring av en tjeneste motta nærmere informasjon om betalingsbetingelser og de totale kostnader kunden skal betale for det enkelte finansielle instrumentet, investeringstjenesten eller tilknyttet tjeneste. Herunder skal det opplyses om provisjoner, gebyrer og alle skatter og avgifter som skal betales via Foretaket. Om kostnadene ikke kan angis presist, skal grunnlaget for beregningen opplyses. I tillegg skal det opplyses om det kan forekomme andre avgifter og/eller kostnader som ikke betales eller blir pålagt gjennom Foretaket.

Foretaket forbeholder seg rett til å gjøre fradrag i kundens tilgodehavende for omkostninger som nevnt i første ledd, samt for eventuelle skatter, omsetningsavgifter o.l. For de tilfeller der handel ikke kommer i stand vil Foretaket ikke kreve godtgjørelse med mindre annet er særskilt avtalt. Storebrand Finansiell Rådgivning AS mottar tegnings- og bestandsprovisjon fra Foretaket. Dette medfører ikke ekstra kostnad for kunden.

15 Forvaltning - kontoføring i VPS

Foretaket vil, med mindre annet er avtalt, ikke opptre som forvalter for kunder i relasjon til den til enhver tid gjeldende aksjelovgivning.

Dersom Foretaket har finansielle instrumenter til forvaltning eller depot for kunden, skal egen avtale inngås for denne virksomhet. Foretaket kan inngå avtale med annen depotmottager om forvaltning eller depot for kunden. Valg

av slik depotmottager skjer etter Foretakets beste skjønn og kunden anses å ha akseptert valg av depotmottager med mindre annet fremgår av den særskilte forvaltnings- eller depotavtale. Foretaket påtar seg intet ansvar for slik depotmottagers eventuelle mislighold ved håndtering eller forvaltning av kundens aktiva.

Dersom Foretaket skal være kontofører for kundens VPS-konti eller verdipapirkonto i annet tilsvarende register, skal det inngås egen avtale om dette.

16 Fullmektiger (mellommenn), forvaltere og oppgjørsagenter

Dersom kunden inngir ordre eller oppdrag som fullmektig, forvalter, oppgjørsagent el. for tredjemann, er kunden og den han opptre på vegne av eller for, bundet av Forretningsvilkårene. Kunden er solidarisk ansvarlig overfor Foretaket for denne tredjemanns forpliktelser i det omfang forpliktelsene er et resultat av kundens ordre eller oppdrag. Dersom kunden benytter forvalter, oppgjørsbank eller andre mellommenn fordres det at dette reguleres i særskilt avtale. Bruk av slike mellommenn fritar ikke sluttkunden for dennes ansvar i henhold til Forretningsvilkårene.

17 Oppbevaring av kunders aktiva - klientkonti

Foretaket vil sikre at kundens aktiva holdes atskilt fra Foretakets egne aktiva og så langt mulig beskyttes mot Foretakets øvrige kreditorer. Kunden vil bli godskrevet renter på sine pengemidler etter Foretakets alminnelige betingelser. Midler som Foretaket oppbevarer på vegne av kunden vil bli innsatt på Foretakets klientkonto i en kredittinstitusjon eller godkjent pengemarkedsfond etter skriftlig samtykke fra kunden. Denne konto kan være samlekonto for midler foretaket oppbevarer på vegne av flere kunder. Dersom kredittinstitusjonen går konkurs, vil kontoen være dekket av reglene om bankenes sikringsfond. For innskudd i kredittinstitusjoner som er medlem av den norske sikringsfundsordningen, vil en samlet kundekonto bli erstattet med et beløp på inntil kroner 2.000.000. Kundens dekningsrett vil i slike tilfeller bli tilsvarende redusert. Dersom innskudd skjer i en kredittinstitusjon som ikke er medlem av den norske sikringsfundsordningen, vil deknningen fremgå av reglene for sikringsordningen i det landet kredittinstitusjonen er medlem. Også i dette tilfellet vil dekningsretten kunne bli redusert.

Kundens finansielle instrumenter vil, dersom disse er registrert i VPS eller liknende verdipapirregister, bli overført til kundens konto i dette register. Dersom det finansielle instrumentet ikke er registrert vil det bli oppbevart i depot hos bank eller annet depositar. Dersom register, bank eller annen depositar går konkurs vil kundens finansielle instrumenter normalt være beskyttet ved separatistrett.

³ Lov av 17. desember 1976 nr. 100

Foretaket påtar seg intet ansvar overfor kunden for de aktiva som er overført til kundekontoer hos tredjepart (herunder samlekontoe), forutsatt at slik tredjepart er valgt i henhold til gjeldende rett og Foretaket ellers har oppfylt alminnelig krav til aktsomhet. Dette vil også gjelde dersom tredjepart blir insolvent eller går konkurs. For ytterligere informasjon om ansvarsfraskrivelser se punkt 18.

Dersom informasjon ikke er gitt på annen måte, vil Foretaket minst en gang årlig sende kunden en oversikt over de aktiva Foretaket oppbevarer på vegne av kunden. Dette gjelder ikke dersom slik informasjonen er inntatt i andre periodiske oversikter.⁴ Foretaket kan ikke anvende finansielle instrumenter Foretaket oppbevarer på kundens vegne med mindre annet er særskilt avtalt.

For handel og oppgjør i utenlandske markeder gjelder særskilte regler, jf. punkt 11.

18 Ansvar og ansvarsfritak

Foretaket er ansvarlig overfor kunden for oppfyllelse av kjøp eller salg det har sluttet på vegne av eller med kunden. Dette gjelder likevel ikke dersom kunden på forhånd har godkjent den annen part som motpart i handelen. Foretaket påtar seg intet ansvar for oppgjør dersom kunden ikke stiller til disposisjon for Foretaket de avtalte midler og/eller finansielle instrumenter på eller før oppgjørsdag. Foretaket er heller ikke ansvarlig dersom en uegnet eller uhensiktsmessig tjeneste ytes som følge av at kunden har gitt Foretaket ufullstendige eller uriktige opplysninger, jf. punkt 4.

Foretaket påtar seg intet ansvar for indirekte skade eller tap som påføres kunden som følge av at kundens avtale(r) med tredjemann helt eller delvis faller bort eller ikke blir riktig oppfylt.

Foretaket eller dets ansatte er for øvrig ikke ansvarlig for kundens tap så lenge Foretaket eller dets ansatte ved rådgivning eller gjennomføring av ordre eller oppdrag har oppfylt alminnelige krav til aktsomhet. For de tilfeller der Foretaket har benyttet kredittinstitusjoner, verdipapirforetak, oppgjørssentraler, forvaltere eller andre tilsvarende norske eller utenlandske medhjelpere, vil Foretaket eller dets ansatte kun være ansvarlig for disse medhjelperes handlinger eller unnlaterse dersom Foretaket ikke har oppfylt alminnelige krav til aktsomhet ved utvelgelsen av sine medhjelpere. Dersom medhjelpere som nevnt i forrige punktum er benyttet etter ordre eller krav fra kunden påtar Foretaket seg intet ansvar for feil eller mislighold fra disse. Foretaket er ikke ansvarlig for skade eller tap som skyldes hindring eller andre forhold utenfor Foretakets kontroll, herunder strøbrudd, feil eller brudd i elektroniske data-behandlingssystemer eller telenett mv., brann, vannskade, streik, lovendringer, myndighetenes pålegg eller lignende omstendigheter.

Når handel er utført på et norsk eller utenlandsk regulert

marked etter ordre eller krav fra kunden, vil Foretaket ikke være ansvarlig for feil eller mislighold begått av dette regulerte markedet eller eventuell tilknyttet oppgjørssentral. Kunden anses herved innforstått med at det enkelte regulerte marked eller den enkelte oppgjørssentral kan ha fastsatt egne regler for regulering av sitt ansvar overfor medlemmer av det regulerte marked eller oppgjørssentralen, kunder mv. med større eller mindre grad av ansvarsfraskrivelser.

Foretaket er ikke ansvarlig for de tilfeller der forsinkelse eller uteblivelse skyldes at penge- eller verdipapiroppjøret er suspendert eller opphørt som følge av forhold utenfor Foretakets kontroll.

Begrensninger i Foretakets ansvar utover det som er angitt over, kan følge av særskilt avtale med kunden.

19 Tilbakeholdelse av skatter mv.

Ved handel i utenlandske markeder kan Foretaket i henhold til lov, forskrift eller skatteavtale være pålagt å holde tilbake beløp tilsvarende ulike former for skatter eller avgifter. Det samme kan gjelde for handel i Norge på vegne av utenlandske kunder.

Der slik tilbakeholdelse skal skje, kan Foretaket foreta en foreløpig beregning av det aktuelle beløp og holde dette beløpet tilbake. Når endelig beregning foreligger fra kompetent myndighet, skal eventuelt for mye tilbakeholdt skatt utbetales kunden så snart som mulig. Det vil være kunden som har plikt til å fremskaffe den nødvendige dokumentasjon for dette og for at dokumentasjonen er korrekt.

20 Avslutning av forretningsforholdet

Handler eller transaksjoner som ligger til oppgjør ved avslutning av forretningsforholdet skal avsluttes og gjennomføres så snart som mulig. Ved avslutning av forretningsforholdet skal Foretaket gjennomføre et sluttoppgjør der Foretaket er berettiget til å motregne i kundens tilgodehavende for Foretakets tilgodehavende herunder for kurtasje, skatter, avgifter, renter mv.

21 Interessekonflikter

Foretaket vil søke å unngå at det oppstår interessekonflikter.

Foretaket har retningslinjer og regler for å sikre at virksomhetsområdene i Foretaket opererer uavhengig av hverandre slik at kundens interesser ivaretas på en betryggende måte. Særlig vil foretaket vektlegge at det foreligger tilfredsstillende informasjonssperrer mellom avdelinger for rådgivning eller tilrettelegging og andre avdelinger, samt mellom aktiv

⁴ Gjelder ikke kredittinstitusjon

porteføljeforvaltning og den ordinære meglingen i Foretaket.

Foretaket har videre en særlig plikt til å sørge for at kundens interesser går foran Foretakets interesser og foran interessene til personer med direkte eller indirekte kontroll i Foretaket. Likeledes skal enkelte kunder ikke usaklig tilgodeses på bekostning av andre kunder.

Dersom Foretaket har en særlig interesse ut over den alminnelige inntjening, f.eks. som følge av egne posisjoner av et visst omfang i de finansielle instrumenter rådgivningen gjelder, vil det bli opplyst om denne interesse.

Dette, samt de særskilte taushetspliktbestemmelser som gjelder, kan medføre at Foretakets ansatte som har kontakt med kunden kan være forhindret fra å benytte eller ikke kjenner til informasjon som foreligger i Foretaket og som kan være relevant for kundens investeringsbeslutninger. I enkelte tilfeller vil kundens kontaktperson(er) i Foretaket ikke ha anledning til å utøve rådgivning med hensyn til bestemte investeringer. Foretaket kan i slike tilfeller ikke begrunne hvorfor det ikke kan gi råd eller utføre en bestemt ordre.

Foretaket og dets ansatte kan ha egne interesser i relasjon til de handler kunden vil foreta. Dette kan bl.a. følge av:

1. rådgivning eller tilretteleggeroppdrag for det aktuelle investeringsobjekt,
2. garantistillelse eller deltagelse i fulltegningskonsortier,
3. market-making og annen egenhandel,
4. rådgivning og utførelse av ordre for andre kunder,
5. upubliserte investeringsanbefalinger (analyser) utarbeidet av Foretaket,
6. ansattes egne posisjoner.

22 Sikkerhetsstillelse

Foretaket er medlem av Verdipapirforetakenes sikringsfond i samsvar med vphl.

Sikringsfondet skal gi dekning for krav som skyldes dets medlemmers manglende evne til å tilbakebetale penger eller levere tilbake finansielle instrumenter som oppbevares, administreres og forvaltes av medlemmene i forbindelse med utøvelse av investeringstjenester og/eller visse tilleggstjenester. Dekning ytes med inntil kroner 200.000 per kunde.

Sikkerheten dekker ikke krav som stammer fra transaksjoner omfattet av rettskraftig straffedom om hvitvasking av penger eller kunder som har ansvar for eller har dratt fordel av forhold som vedrører Foretaket, når slike forhold har forårsaket Foretakets økonomiske vanskeligheter eller bidratt til en forverring av Foretakets økonomiske situasjon. Sikkerheten dekker heller ikke krav fra finansinstitusjoner, kredittinstitusjoner, forsikringsselskaper verdipapirforetak, verdipapirfond og andre foretak for kollektiv forvaltning, pensjonskasser og pensjonsfond, samt fra eventuelle

konsernselskaper til Foretaket.

23 Tiltak mot hvitvasking av penger

Ved etablering av kundeforhold skal kunden gjennom legitimasjonskontroll mv. dokumentere sin identitet samt angi og dokumentere eventuelle fullmakts- eller representasjonsforhold, slik at Foretaket til enhver tid kan oppfylle sine plikter i henhold til regler som følge av tiltak mot hvitvasking av penger, slik disse til enhver tid gjelder.

Kunden er kjent med at Foretaket er eller kan være forpliktet til å gi offentlige myndigheter alle relevante opplysninger knyttet til kundeforholdet eller enkelttransaksjoner. Dette kan skje uten at kunden opplyses om at slike opplysninger er gitt.

24 Opplysningsplikt overfor myndigheter og andre

Foretaket vil uaktet lovbestemt taushetsplikt gi informasjon om kunden, kundens transaksjoner, innestående på klientkonto og annet til de myndighetsorganer som måtte kreve dette i medhold av gjeldende rett.

Kunden anses å ha samtykket i at opplysninger som er undergitt taushetsplikt også kan gis til de markedsplasser, oppgjørssentraler o.l. som måtte kreve dette i medhold av lov, forskrift eller andre regler fastsatt for disse organer.

25 Endringer

Foretaket forbeholder seg rett til å endre Forretningsvilkårene. Vesentlige endringer får virkning fra det tidspunkt de skriftlig er meddelt kunden. Kunden anses å ha akseptert å motta melding om endringer per e-post dersom kunden har oppgitt e-post adresse til Foretaket. Andre endringer trer i kraft fra det tidspunktet de er publisert på Foretakets internettside. Endringer vil ikke ha virkning for ordre, handler, transaksjoner mv. som er inngitt eller gjennomført før tidspunktet for meddelelsen av endringene.

26 Meddelelser, språk og fullmakter

Kundens skriftlige meddelelser skal sendes pr brev, telefaks eller etter avtale pr SWIFT eller annen elektronisk kommunikasjon. Meddelelser sendt pr telefaks skal bekreftes ved oversendelse av originalbrev, med mindre annet fremgår av disse vilkår. I den grad kunden vet eller burde vite hvilken enhet i Foretaket som er rette mottaker, må meddelelsen

³ Gjelder ikke kredittinstitusjon

sendes til vedkommende enhet og anses i motsatt tilfelle for ikke mottatt av Foretaket. Kunden kan i kommunikasjon med Foretaket benytte norsk eller engelsk.

Kunden skal ved etablering av forretningsforholdet meddele Foretaket personnummer/organisasjonsnummer, adresse, telefon- og telefaksnummer, eventuelle elektroniske adresser samt eventuelle fullmektiger. Det samme gjelder for bankkontoer og verdipapirkontoer i VPS eller annet tilsvarende register. Eventuelle endringer skal straks meddeles Foretaket skriftlig.

27 Tolkning

I tilfelle motstrid med lovgivning som kan fravikes ved avtale skal Forretningsvilkårene ha forrang.

I tilfelle der det henvises til lovgivning, andre regler eller disse vilkår skal dette forstås slik disse lover, regler og vilkår til enhver tid gjelder.

Vedrørende forholdet mellom Forretningsvilkårene og øvrige avtaler inngått mellom Foretaket og kunden, se punkt 2.

28 Verneting - lovvalg - tvisteløsning

Tvister i forholdet mellom kunden og Foretaket, herunder tvister som står i forbindelse med Forretningsvilkårene skal løses etter norsk rett med Oslo tingrett som (ikke-eksklusivt) verneting. Kunder med utenlandsk verneting fraskriver seg enhver eventuell rett til å motsette seg at søksmål som har tilknytning til disse forretningsvilkår fremmes for Oslo tingrett. Kunder med verneting i utlandet kan, uavhengig av overnevnte, saksøkes av Foretaket ved slikt verneting dersom Foretaket ønsker dette.

Foretaket kan gi nærmere informasjon om eventuell klagebehandlingen for de enkelte produkter. Utenlandske kunder, herunder nordmenn hjemmehørende i utlandet, som kan påberope seg lover eller regler som gir beskyttelse mot rettsforfølgelse fra Foretaket i relasjon til sine forpliktelser overfor Foretaket, fraskriver seg denne rett så langt dette ikke er i direkte strid med de aktuelle lover eller regler.

29 Personopplysningsloven

Foretaket ved leder er behandlingsansvarlig etter Personopplysningsloven.

Personopplysninger vil bli behandlet i samsvar med gjeldende lover og forskrifter. Formålet med behandlingen av personopplysninger er gjennomføring av de avtaler som inngås mellom Foretaket og kunden, administrasjon,

fakturering/oppgjør samt markedsføring av investeringsprodukter og -tjenester.

Personopplysninger kan ved lovbestemt opplysningsplikt bli utlevert til offentlige myndigheter.

Kunden kan be om informasjon om hvilken behandling Foretaket foretar, og hvilke opplysninger som er registrert, jf. Personopplysningsloven § 18. Kunden kan kreve retting av uriktige eller mangelfulle opplysninger, samt kreve sletting av opplysninger når formålet med behandlingen er gjennomført og opplysningene ikke kan brukes/arkiveres til annet formål, jf. Personopplysningsloven §§ 27 og 28.

30 Språk

Forretningsvilkårene finnes i norsk og engelsk versjon. Ved motstrid skal den norske versjonen ha forrang.

Informasjon om kundekategorisering

1. Kundekategorisering

Storebrand Kapitalforvaltning AS er pålagt å kategorisere alle våre kunder i ulike kundekategorier avhengig av profesjonalitet. Kundene skal kategoriseres som ikke-profesjonelle, profesjonelle eller kvalifiserte motparter. Lovgivningen åpner til en viss grad for at kunder som ønsker å bytte kundekategori, kan anmode foretaket om dette. Vi understreker at bytte av kundekategori må godkjennes av Storebrand Kapitalforvaltning AS. Selv om vilkårene for omkategorisering som følger nedenfor er oppfylt, står Foretaket likevel fritt til å vurdere hvorvidt det ønsker å etterkomme slik anmodning. Ikke-profesjonelle kunder omfatter de fleste private kunder og mindre foretak. Kategorien profesjonelle kunder omfatter større foretak, verdipapirforetak, samt foretak/personer som i sitt daglige virke bedriver investeringsvirksomhet. Kvalifiserte motparter omfatter kredittinstitusjoner, forsikringsselskap og andre institusjoner.

2 Ikke-profesjonelle kunder

2.1 Grad av investorbekyttelse

Kunder kategorisert i denne kundegruppen har den høyeste graden av investorbekyttelse. Dette innebærer blant annet at Foretaket i større grad enn for de øvrige kundekategorier er forpliktet til tilpasse tjenesteytelsen etter kundens individuelle behov og forutsetninger.

I tillegg til at Foretaket i sin tjenesteyting til kunden er underlagt generelle regler om god forretningskikk, vil Foretaket før handler eller rådgivning finne sted vurdere hvorvidt en tjeneste/transaksjon, herunder finansielt instrument, er hensiktsmessig eller egnet for kunden. Investeringsrådgivning vil skje på bakgrunn av kundens opplysninger om investeringsmål, finansielle stilling samt erfaring og kunnskap om den aktuelle tjenesten/transaksjonen.

Dersom kunden ønsker å gjennomføre en handel Foretaket ikke finner hensiktsmessig tatt i betraktning kundens kunnskap og erfaring har Foretaket frarådingsplikt. Handelen kan likevel gjennomføres dersom kunden ønsker det på tross av advarselen. Foretakets plikt til å vurdere hvorvidt en tjeneste/transaksjon er hensiktsmessig gjelder ikke i alle tilfelle. Blant annet foreligger det omfattende unntak for internetthandel.

Status som ikke-profesjonell kunde innebærer også en omfattende rett til å motta informasjon fra Foretaket. Foretaket er pliktig til blant annet å informere om de aktuelle

finansielle instrumenter og risikoer forbundet med disse, handelssystemer og markedsplasser Foretaket benytter, samt priser og andre kostnader ved enhver transaksjon slik at kunden settes i stand til å foreta en informert investeringsbeslutning.

2.2 Adgang til omkategorisering

Ikke-profesjonelle kunder kan anmode om å bli behandlet som profesjonelle kunder eller kvalifisert motpart under forutsetning av at nærmere angitte vilkår er oppfylt og at en nærmere angitt prosedyre følges. Slik omkategorisering medfører en lavere grad av investorbekyttelse.

2.2.1 Fra ikke-profesjonell til profesjonell kunde

a) De absolutte krav

Kunden må oppfylle minst to av følgende kriterier;

1. kunden har foretatt transaksjoner av betydelig størrelse på det relevante marked gjennomsnittlig 10 ganger per kvartal i de foregående fire kvartaler,
2. størrelsen på kundens finansielle portefølje, definert til å omfatte kontantbeholdning og finansielle instrumenter, overstiger et beløp som i norske kroner svarer til € 500.000,
3. kunden arbeider eller har arbeidet innen finansiell sektor i minst ett år i en stilling som krever kunnskap om de relevante transaksjoner og investeringstjenester.

b) Prosedyre

Kunden skal skriftlig informere foretaket om at vedkommende ønsker å bli behandlet som profesjonell. Kunden bes dokumentere at kravene i punkt 1 over er oppfylt. Videre skal kunden skriftlig i et separat dokument erklære at kunden kjenner konsekvensene av å miste beskyttelsen som følger av å være kategorisert som ikke-profesjonell kunde og som i hovedsak fremkommer av dette informasjonsskrivet. For nærmere informasjon kan Foretaket kontaktes.

Foretaket må gjøre en konkret vurdering av hvorvidt kunden – på bakgrunn av kundens ekspertise, erfaring og kunnskap samt de pålagte transaksjoner er i stand til å treffe egne investeringsbeslutninger og forstår den risiko som er involvert.

2.2.2 Fra ikke-profesjonell til kvalifisert motpart

Anmoder en ikke-profesjonell kunde om å bli omkategorisert til kvalifisert motpart, må kunden gå veien via profesjonell kunde. For omkategorisering fra ikke-profesjonell til kvalifisert motpart, se derfor om kategorisering fra ikke-profesjonell til profesjonell og fra profesjonell til kvalifisert motpart.

3 Profesjonelle kunder

3.1 Grad av investorbekyttelse

Kunder som er kategorisert som profesjonelle er i noe mindre grad enn ikke-profesjonelle kunder beskyttet av lovgivningen. Profesjonelle kunder er på enkelte områder ansett skikket til å ivareta egne interesser, og tjenesteytingen vil som en følge av dette i mindre grad være tilrettelagt kundens individuelle behov.

I utgangspunktet gjelder reglene om god forretningsskikk fullt ut overfor profesjonelle kunder. Omfanget av Foretakets forpliktelser er imidlertid noe redusert. Blant annet forventes profesjonelle kunder normalt å ha tilstrekkelige kunnskaper til å vurdere hvorvidt en transaksjon er formålstjenelig. Ved investeringsrådgivning vil vi således basere våre råd på kundens opplysninger om investeringsmål og i utgangspunktet verken innhente informasjon om finansiell stilling eller kundens kunnskap og erfaring. Foretaket vil ikke vurdere hvorvidt gjennomføring av aktuelle transaksjoner er hensiktsmessig, og har således heller ingen frarådningsplikt som overfor ikke-profesjonelle kunder. Gjennomføring av transaksjoner vil således være noe mindre omstendelig enn for ikke-profesjonelle kunder. Dette kan ha betydning for hurtigheten på gjennomføringen av den aktuelle transaksjonen. En annen konsekvens vil være at profesjonelle kunder kan få tilgang til et bredere produktspekter.

Profesjonelle kunder antas også å være skikket til å vurdere hvilken informasjon som er nødvendig for å treffe en investeringsbeslutning. Dette innevrer at profesjonelle kunder i større grad enn ikke-profesjonelle selv må innhente den informasjon de anser som nødvendig. Profesjonelle kunder vil imidlertid motta rapporter om gjennomførte tjenester og annen viktig informasjon, som Foretakets retningslinjer for ordreførelse og Foretakets sikkerhetsrett eller tilbakeholdsrett i finansielle instrumenter eller midler.

3.2 Adgang til omkategorisering

Profesjonelle kunder kan anmode om å bli kategorisert som ikke-profesjonell kunde og dermed få en høyere grad investorbekyttelse. Profesjonelle kunder kan også anmode om å bli kategorisert som kvalifisert motpart, og dermed få en lavere grad av investorbekyttelse. Profesjonelle kunder er ansvarlige for at verdipapirforetaket holdes løpende orientert om enhver endring som vil kunne påvirke deres kategorisering.

3.2.1 Fra profesjonell til ikke-profesjonell kunde

Det er den profesjonelle kundes plikt å anmode om en høyere grad av beskyttelse når vedkommende mener seg ute av stand til å foreta en korrekt risikovurdering. En slik endring av kundekategoriseringen skal dokumenteres ved skriftlig avtale mellom Foretaket og kunden.

3.2.2 Fra profesjonell til kvalifisert motpart

Profesjonelle kunder som er juridiske personer og som oppfyller to av tre kriterier i punkt 2.2.1 a), kan anmode om å bli behandlet som kvalifisert motpart.

Det skal innhentes uttrykkelig bekreftelse fra kunden hvo vedkommende samtykker i å bli behandlet som kvalifisert motpart.

4 Kvalifisert motpart

4.1 Grad av investorbekyttelse

Kvalifiserte motparter innehar den laveste grad av investorbekyttelse.

Kunder med status som kvalifisert motpart har i utgangspunktet samme beskyttelse som en profesjonell kunde, se punkt 3. Investorbekyttelsen reduseres imidlertid vesentlig ovenfor denne gruppen når Foretaket yter følgende investeringstjenester;

- mottakelse og formidling av ordre,
- utførelse av ordre for kundens regning og
- omsetning av finansielle instrumenter for egen regning.

Ved ytelse av slike tjenester overfor kvalifiserte motparter er Foretaket ikke underlagt verdipapirhandellovens bestemmelser om god forretningsskikk, beste resultat (herunder Foretakets retningslinjer for ordreførelse) og visse regler i tilknytning til ordrebehandling.

Når det gjelder krav til vurdering av egnethet og hensiktsmessighet vil reglene komme tilsvarende til anvendelse for kvalifiserte motparter som for profesjonelle kunder. Unntaket fra bestemmelsen om god forretningsskikk innebærer blant annet at enkelte av reglene om krav til informasjon og rapportering ikke får anvendelse for denne kundekategorien. I utgangspunktet gjelder dette også regelen om at Foretaket skal påse at kundens interesser ivaretas på beste måte. Krav til god forretningsskikk som et generelt prinsipp må imidlertid gjelde uavhengig av unntaket fra bestemmelsen i verdipapirhandelloven, og således vil kvalifiserte motparter til en viss grad være beskyttet av generelle prinsipper om god forretningsskikk.

4.2 Adgang til omkategorisering

Kvalifiserte motparter kan anmode om å kategoriseres som profesjonell kunde eller ikke-profesjonell kunde og dermed få en høyere grad av investorbekyttelse.

4.2.1 Fra kvalifisert motpart til profesjonell kunde

Kvalifiserte motparter kan anmode om å bli behandlet som profesjonell kunde hvis de ønsker en større grad av investorbekyttelse og å bli omfattet av reglene om god forretningsskikk.

4.2.2 Fra kvalifisert motpart til ikke-profesjonell kunde

Hvis de kunder som i utgangspunktet kategoriseres som kvalifisert motpart ønsker en ytterligere grad av investorbekyttelse kan de be om å bli behandlet som en ikke-profesjonell kunde. Punkt 3.2.1 vil gjelde tilsvarende ved slik anmodning.

Storebrand Kapitalforvaltning AS

Hovedkontor: Filipstad Brygge 1, Postboks 1380 Vika, 0114 Oslo, tlf 08880, www.storebrand.no

